

ja munkade poole hoidis. Nende poolt oli Heermeistri juures rasket taebtust tõstetud, ja luida tema süda ehk ka Ewangeli kiriku poole hoidis, siiski oli tema kohus iga seltskonna ja asutuse erawarandust kaitseda.

Tallinna Raekohus sai sellepärast Heermeistri käest ühe, 25. Veikusekuu päeval üles pandud kirja, milles päritud oli, et kirikuriistad kloostrile tagasi antud saatsiwad, et kloostrile kirik ka edaspidi külitamata Katholiigi usutunnistajate tarwituseks jääks, ja et Ewangeli usutunnistuse õpetajad ennast seal mitte jutluse tegijaks ei topiks. Üks sõna Plettenbergi kirjas oli iseäranis pahanõuanud. Seal oli munkade väljasaatmise kohta üteldud: „Ka olla Teielased ja ära karganud munk neid peksnud ja löönud.“ Seda „ärakarganud munk“ arwasiwad Tallinna kodanikud oma auustatud õpetaja, Johann Lange kohta tähendada wõima, kes niisamati nagu Luther ise, kloostrist välja astunud oli ja selle peale sellepärast hakatuseks ka mõned tõsisemad mehed wiltu waatasiwad.

See sõna ärritas wiha ja selle peale wastas linna rahwas sellega, et Dominiki munkade kloostrile kiriku, Olai kiriku ja Raekohtu kiriku ehk Pühawaimu kiriku tormas ja kõik pildid ja pühakujud maha kisles ja ära lõhus. Ka Nigula

kiriku poole tormas lõhkujate hulk, aga seal sawad nemad ühe mõistliku kodaniku läbi soigutatud.

See oli Mikstiku 13. wõi 14. päeval 1524. Tormi alustajad wõiswad ilka küll üle- ehk liigwaimustatud auusad kodanikud olla, aga luida see seesuguste kärede juures ilka on, nende kannul käiswad halwa rohwa salgud, kes käre käre enese pärast armastawad ja kes segase juhtumise abil head saaki otiswad. Mõned kirikuriistad ja kallimad asjad wõiswad selle tuisu sees wargate kätte langenud olla.

Tallinna Raekohus näitas selle kahetsitava tuisu juures niisama taseft ja mõistlikku, kui kindlat meelt. Teisel wõi kolmandemal päeval ilmusiwad järgmised kuulutused:

„Aastal 1524 Neljapäeval pärast Kristi ülestõstmist (Mikstiku 15. p.) on Üks Nuukindel Raekohus kõigile ja igaihele, mis seisusest ja kõrgusest nemad oleksiwad, waimulikud wõi ilmalikud, Sakslased wõi Umbsakslased *), noored ehk wanad, tõsisel mõttel käskida lastnud, et igaiks nendest, kes wiimasel Reiknädalil ebausklikude piltide ja altarite häwitamise juures Pühawaimu kirikus, St. Olaf'i kirikus ja Munkade kirikus midagi

*) „Umbsakslased“ sawad sel ajal ja weel lüüa pärast seda kõik need nimetatud, kes mitte Saksa käämist ei olnud, iseäranis aga Sestlased ja Pätlased.